DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p., piątek, 1 września 1944 r. Nr 177

Nowe zwycięstwo oręża polskiego
PESARO ZDOBYTE

Rzym, 31.VIII. Wojska polskie zdobyły miasto i port Pesaro. Walki o miasto trwały dwa dni. Niemcy bronili się zaciekle; trzeba było walczyć o każdy dom i każdą ulicę. W każdym niemal budynku były gniazda karabinów maszynowych. Ponadto trzeba było zdobywać znajdujący się w środku miasta most. Pesaro liczy ponad 40 tys. mieszkańców i jest wschodnim bastionem linii Gotów. Inne oddziały VIII armii zdobyły **Urbino**.

PRZEMÓWIENIE RADIOWE PREZYDENTA R.P.

Londyn, 31.VIII. Radio londyńskie nada w dniu 1 września o godz. 0.15 według czasu palestyńskiego przemówienie Prezydenta R.P. poświęcone piątej rocznicy wybuchu wojny. Tegoż dnia o g. 11.30 nadana będzie angielska audycja o Polsce.

NIEMCY GROŻĄ SPALENIEM WARSZAWY

Londyn, 31.VIII. Radio "Błyskawica" donosi, że Niemcy rozrzucili w Warszawie fałszywe ulotki, podpisane rzekomo przez P.C.K., które twierdzą, że Niemcy nie walczą z ludnością cywilną, i wzywają tę ludność do opuszczenia miasta, które będzie całkowicie spalone. Ponadto ulotka twierdzi, że powstańcy nie mogą liczyć na pomoc z zewnątrz.

Londyn, 31.VIII. Komunikat gen. Bora donosi, że na Starem Mieście trwają niesłabnące walki. Przeszło połowa domów na ulicach Chłodnej, Pańskiej i Wroniej jest zniszczona. Znany aktor Mariusz Maszyński został zamordowany przez Niemców.

NAWET "TIMES" POTĘPIA SOWIETY

Londyn, 31.VIII. Dzisiejszy "Times" zamieszcza artykuł redakcyjny na temat ustosunkowania się Sowietów do powstania w Warszawie, w którym m.in. pisze: "Gdy w początku sierpnia czerwona armia zbliżała się do Warszawy, rozgłośnie sowieckie zachęcały Polaków do powstania, zapewniając ich, że otrzymają natychmiastową pomoc. Kiedy jednak powstanie wybuchło, pomoc nie tylko nie nadeszła, lecz wojska sowieckie cofnęły się. Wywołało to podejrzenia, że Rosjanie postąpili rozmyślnie, aby Polacy i Niemcy nawzajem się mordowali." Wprawdzie "Times" twierdzi, że powodem tego wycofania była okoliczność, iż "niestety czerwona armia poniosła pod Warszawą porażkę", to jednak gazeta przyznaje, że musiało to wywołać wiele podejrzeń. Od tej chwili - pisze dalej gazeta - propaganda sowiecka zaczęła nazywać przywódców powstania zdrajcami, a **rząd** sowiecki odmówił udzielenia samolotom brytyjskim i amerykańskim, niosącym pomoc dla Warszawy, możności startowania z baz rosyjskich. Łatwo zrozumieć, jak wielkie rozgoryczenie wywołało to postępowanie wśród ludności Warszawy, skazanej tym na śmierć. Nie przysparza to chluby ani Anglii, ani Ameryce, ani Sowietom. Stalin prowadzi bezkompromisową politykę, która może spowodować wielkie trudności w stosunkach między sojusznikami.

PAASIKIVI NIE JEDZIE DO MOSKWY

Helsinki, 31.VIII. Paasikivi stanowczo zaprzeczył, jakoby miał otrzymać misję prowadzenia rokowań pokojowych z Rosją i jakoby miał udać się w tym celu do Moskwy.

CO UCZYNIĄ WĘGRY ?

Ankara, 31.VIII. Radio Ankara twierdzi, że nowy rząd węgierski już rozpoczął rokowania o zawieszenie broni.

M.p., 31.VIII. Powyższemu twierdzeniu przynajmniej formalnie zaprzecza doniesienie radia Budapeszt, że pierwszym krokiem nowego premiera węgierskiego było wysłanie depesz do Hitlera, Mussoliniego, premiera Japonii i Finlandii, których zapewnia, że Węgry będą nadal walczyły. Podobne depesze wysłał nowy minister spraw zagranicznych.

KONFERENCJA PRASOWA PREM. MIKOŁAJCZYKA

Londyn, 31.VIII. Premier Mikołajczyk przyjął dziś przedstawicieli prasy międzynarodowej, którym przedstawił sytuację w Warszawie oraz problem stosunków polsko-sowieckich. (Przyp. red. Do godz. 24 nie otrzymaliśmy jeszcze żadnych szczegółów, dotyczących tej konferencji).

OD REDAKCJI. Nasze dotychczasowe dodatki tygodniowe ukazywać się będą odtąd w formie odrębnego wydawnictwa, jako "Tygodnik Obozowy APW". Każdy numer tygodnika rozsyłany będzie łącznie z sobotnim numerem Dziennika. Wyjątkowo w bieżącym tygodniu, z uwagi na rocznicę wybuchu wojny, "Tygodnik" ukazuje się dziś, tj. o dzień wcześniej.

ROSJANIE WKROCZYLI DO BUKARESZTU

Moskwa, 31.VIII. Komunikat sowiecki donosi, że po rozbiciu silnych grup niemieckich na północ od Bukaresztu wojska sowieckie wkroczyły z kilku stron do stolicy Rumunii. Zajęta również została miejscowość Carmen Sylva, i na tym odcinku Rosjanie doszli do granicy bułgarskiej.

Moskwa, 31.VIII. Przybyła tu rumuńska delegacja dla rokowań pokojowych. Przewodniczy jej ks. Stirbey.

NOWE NATARCIE SOWIECKIE NA WARSZAWĘ

Moskwa, 31.VIII. Komunikat oficjalny donosi, że Rosjanom udało się przełamać linie niemieckie na płn.-wschód od Warszawy, zająć Radzymin i podejść bardzo blisko pod Pragę.

NOWA ORGANIZACJA ARMII SOJUSZNICZYCH

Paryż, 31.VIII. Gen. Eisenhower podał do wiadomości, że w naczelnym dowództwie sojuszniczym we Francji nastąpiły zmiany. Wojska amerykańskie wyjęte zostały spod dowództwa gen. Montgomery'ego. Dowództwo nad nimi objął gen. Bradley. Nowo utworzona jednostka nosi nazwę 12. grupy armii. Gen. Montgomery pozostał dowódcą 21. grupy armii, w skład której wchodzi II armia brytyjska i I armia kanadyjska. Gen. Eisenhower oświadczył, że zmiany te planowane były oddawna i stały się konieczne wskutek ogromnego rozciągnięcia się frontu we Francji. Postępy są tak szybkie, że znacznie wybiegają poza nakreślone poprzednio plany.

WOJSKA SOJUSZNICZE PRZEKROCZYŁY SOMME

Kwatera główna gen. Eisenhowera, 31.VIII. Wojska brytyjskie zdobyły miasto Amiens, położone nad rzeką Sommą o 120 km na północ od Paryża. Anglicy przekroczyli już rzekę i ustanowili silny przyczółek na północnym jej brzegu. Kolumny brytyjskie, które zdobyły miasto, dokonały jednego z najszybszych marszów w historii tej wojny, przebywając w ciągu 48 godzin 100 km, z tego w ciągu ostatnich 12 godzin, przy ulewnym deszczu - 43 km. Zdobycie Amiens, jednego z najważniejszych ośrodków komunikacyjnych w północnej Francji, stwarza niezwykle krytyczną sytuację dla wojsk niemieckich, znajdujących się między Sekwaną a Sommą, które mają obecnie tylko jedną drogę odwrotu przez Abbeville (o 40 km na płn.-zachód od Amiens). Jednocześnie zagrożone jest niemieckie wybrzeże latających bomb w Pas de Calais. Jeżeli Niemcy nie rozpoczną wycofywać się stamtąd, to grozi im otoczenie. Jeśli się wycofają, to pryśnie ostatnia nadzieja, jaką łączy naród niemiecki z atakami latających bomb. Wojska kanadyjskie, które wczoraj zdobyły Rouen, posunęły się naprzód o 15 km w kierunku na Dieppe. We wschodniej Francji wojska amerykańskie gen. Pattona, nie napotykając oporu, posuwały się nadal szybko naprzód wzdłuż biegu rzek Marny i Aisne. Dziś zdobyta została miejscowość Saint-Dizier, położona o 100 km od Metzu i o 130 km od granicy Niemiec.

DELEGACJA BUŁGARSKA IZOLOWANA W KAIRZE

Kair, 31.VIII. Bułgarska delegacja dla rokowań pokojowych, która przybyła tu wczoraj, została izolowana, aby do czasu jej warunków sojuszniczych nie mogła się komunikować ze światem zewnętrznym. W tutejszych kołach politycznych podkreślają, że Bułgaria traktowana jest jako państwo nieprzyjacielskie i że nie ma mowy o żadnych rokowaniach. Delegacji przedstawione będą warunki, które będzie musiała przyjąć w całości.

ROZDŹWIĘKI W RZĄDZIE GRECKIM

Kair, 31.VIII. Trzech członków gabinetu greckiego, wśród nich wicepremier Venizelos, podało się do dymisji. Przyczyny tego kroku nie zostały ujawnione, jednakże przypuszcza się, że powodem było niezadowolenie z porozumienia, jakie zawarł przed kilku dniami w Rzymie premier grecki Papandreou z Churchillem. Na miejsce tych trzech ministrów mianowani zostali nowi członkowie gabinetu.

NICEA ZDOBYTA

Rzym, 31.VIII. Wojska amerykańskie zdobyły Niceę i posuwają się ku granicy włoskiej. Na zachód od Marsylii oddziały francuskie maszerują ku granicy hiszpańskiej. W dolinie Rodanu wojska sojusznicze zdobyły miasto Valence (90 km na południe od Lionu).

Algier, 31.VIII. Wojska francuskiej armii krajowej zdobyły Bordeaux i Clermont Ferrand, ważny ośrodek przemysłowy w środkowej Francji (wiadomości o zdobyciu Bordeaux były już podawane przed tygodniem; widocznie były one przedwczesne).

VON PAULUS PRZYSTĄPIŁ DO ZWIĄZKU "WOLNYCH NIEMCÓW"

Moskwa, 31.VIII. Wzięty do niewoli pod Stalingradem marsz. von Paulus zgłosił akces do związku oficerów niemieckich, który kieruje ruchem "Wolnych Niemców", a na czele którego stoi gen. Seydlitz, b. podkomendny Paulusa.

Wieczór dla żołnierzy alianckich

W dniu 1 września o g. 20 w sali YMCA w Jerozolimie, z okazji 5. rocznicy wybuchu wojny, odbędzie się wieczór dla wszystkich żołnierzy alianckich z następującym programem: 1) Warsaw Concerto - Richarda Addinsella - wykona Hanna Kanel, 2) "Poland first to fight" (Polska pierwsza podjęła walkę) - wygłosi Geoffrey Wood, dyrektor Anglo-Polskiego Instytutu, 3) utwory Szopena - wykona Hanna Kanel, 4) film, ilustrujący zdobycie Monte Cassino i Ancony.